

“Güya cism-i hayvanî ve insanî, hattâ nebatî, terbiye dersini almak için gelenlere...” Burayı “zerrelerin nurlanması, hayattar ve manidar olmaları” manası ile izah eder misiniz?

“Tahavvülât-ı zerrâtın ve zîhayat cisimlerde zerrât harekâtının binler hikmetlerinden bir hikmeti dahi zerreleri nurlandırmaktır ve âlem-i uhreviye binasına lâayık zerreler olmak için hayattar ve mânidar olmaktadır.”

“Güya cism-i hayvanî ve insanî, hattâ nebatî, terbiye dersini almak için gelenlere bir misafirhane, bir kışla, bir mektep hükmündedir ki, câmid zerreler ona girerler, nurlanırlar. Adeta bir talim ve talimata mazhar olurlar, letâfet peydâ ederler. Birer vazifeyi görmekle, âlem-i bekâya ve bütün eczasıyla hayattar olan dâr-ı âhirete zerrât olmak için liyakat kesb ederler.”(1)

Mesela, cansız bir topraktaki bir zerre bir bitkide vazife yaparken (*ilkokulda öğrendikleri ile nurlanan bir öğrenci gibi*) bir derece terakki eder ve nurlanır. Daha sonra o bitkiyi bir ruh sahibi hayvan yediğinde, bitkideki zerreler ziruh bir canlıda (*hayvanda*) daha çok esma tecellisine mazhar olduğundan (*ortaokul veya lisede öğrendikleri ile nurlanan öğrenci gibi*) bir derece daha terakki eder ve nurlanır. Süt, et, yumurta veya bal vasıtasıyla ziruhdan, zişuur olan insanın vücuduna geçerek, orada vazife yaparken (*üniversitede öğrendikleri ile nurlanan öğrenci gibi*) zerre bir derece daha terakki eder ve nurlanır.

Zerrenin insan vücudunda daha çok esma tecellisine mazhar olduğu malumdur.

İnsanın iman ve marifet merkezi olan beyin ve kalpte vazife yaparken (*lisansüstü eğitim alarak ihtisas sahibi olan öğrenci gibi*) daha da terakki eder ve nurlanırlar.

Böylece zerreler her vazife yerinde talim görmüş ve terakki etmiş bir şekilde bütün eczasıyla hayattar olan dâr-ı âhirete zerrât olmak için liyakat kesb ederler.

Bunu teyid için Yirmi Sekizinci Söz'de geçen şu ifadeleri zikretmek yerinde olacaktır:

“...şu dâr-ı dünyada, camid ve şuuruz ve hayatsız maddeler, orada şuuruz, hayattadırlar. Buradaki insanlar gibi orada da ağaçlar, buradaki hayvanlar gibi oradaki taşlar; emri anlar ve yapar. Sen bir

ađaca desen '**Filan meyveyi bana getir.'** getirir. Filan tařa desen '**Gel.'** gelir."(2)

Dipnotlar:

(1) bk. [Sözler, Otuzuncu Söz, İkinci Maksat.](#)

(2) bk. [age., Yirmi Sekizinci Söz.](#)